HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

[א]ישבה לה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה טהורה הגיע שעת וסתה ולא בדקה הרי זו טמאה (א)ר"מ אומר [ב]אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה הרי זו טהורה מפני (ב)שחרדה מסלקת את הדמים [ג]אבל ימי הזב והזבה ושומרת יום כנגד יום הרי אלו בחזקת טומאה: **גמ'** למאי הלכתא אמר רב יהודה לומר שאינה צריכה בדיקה והא מדקתני סיפא ישבה ולא בדקה מכלל דלכתחלה בעיא בדיקה סיפא אתאן לימי נדה [ד]וה"ק כל י"א בחזקת טהרה ולא בעיא בדיקה אבל בימי נדתה בעיא בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה טהורה רב חסדא אמר לא צריכא אלא לר"מ דאמר (ג)אשה שאין לה וסת אסורה לשמש ה"מ בימי נדתה אבל בימי זיבתה בחזקת טהרה קיימא א"ה אמאי א"ר מאיר יוציא ולא יחזיר עולמית דלמא אתיא לקלקולא בימי נדה הא מדקתני סיפא הגיע שעת וסתה ולא בדקה מכלל דבאשה שיש לה וסת עסקינן חסורי מחסרא והכי קתני כל י"א בחזקת טהרה ושריא לבעלה ובימי נדה אסורה בד"א באשה שאין לה וסת אבל יש לה וסת מותרת וצריכה בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה טהורה הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה הא מדסיפא ר"מ רישא לאו ר"מ כולה ר"מ היא וה"ק אם לא היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה שר"מ אומר אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה שחרדה מסלקת את הדמים (ד)רבא אמר לומר שאינה מטמאה מעת לעת מיתיבי [ה]הנדה והזבה והשומרת יום כנגד יום והיולדת כולן מטמאות מעת לעת תיובתא (ה)רב (ו)הונא בר חייא אמר שמואל לומר [ו]שאינה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה (ז)אמר רב יוסף לא שמיע לי הא שמעתתא א"ל אביי את אמרת ניהלן ואהא אמרת לן (ח)[ז]היתה למודה להיות רואה יום ט"ו (יום) ושינתה ליום כ' זה וזה אסורין לשמש שינתה פעמים ליום כ' זה וזה אסורין ואמרת לן עלה אמר רב יהודה אמר שמואל ל"ש אלא ט"ו לטבילתה שהן כ"ב לראיתה דהתם בימי נדתה קאי לה אבל ט"ו לראיתה דבימי זיבתה קאי לא קבעה אמר רב פפא אמריתא לשמעתא קמיה רב יהודה מדסקרתא מקבע לא קבעה מיחש מהו דניחוש לה אישתיק ולא א"ל ולא מידי אמר רב פפא נחזי אנן היתה למודה להיות רואה ליום ט"ו ושינתה ליום כ' זה וזה אסורין

ישבה לה ולא בדקה. אבל נשים קאי ולאו לעיל מהדר: **טמאה.** דאורח בזמנו בא: **במחבא.** מחמת ליסטין או (א) כרכום: **ימי הזב.** ימי ספירו: **ושומרת יום.** כיון שנפתח מעיינה וראתה היום אע"ג דבתוך י"א היא הויא למחר בחזקת טמאה: **גמ' לומר שאינה צריכה בדיקה.** שחרית וערבית ומשעברו צריכה לבדוק כדאיתא בפ"ק (לעיל דף יא.): **והא מדקתני סיפא ישבה.** דמשמע דיעבד מכלל כו'. והאי דפריך (ב) כן דס"ד דהאי ישבה אתוך י"א קאי: **לימי נדה.** לימים שראויין לנדה כגון אחר י"א שבין נדה לנדה: **בחזקת טהרה.** שנסתלקו דמיה בנדותה ויצאו: **בימי נדה.** לאחר שעברו י"א וראויים לבא ימי נדה: **בעיא בדיקה.** לכתחלה אבל ישבה ולא בדקה דיעבד טהורה ואם הגיע וסת הקבוע לה ולא בדקה הויא ודאי טמאה: **לא נצרכא.** הא דקתני כל י"א בחזקת טהרה אלא לר"מ בסוף פרק ראשון בגמרא: **אמאי יוציא.** תשמש כל י"א: **דלמא אתיא לקלקולא בימי נדה.** בימים הראויים לנדה אסורה לשמש שמא תקלקלנו: **רבא אמר.** מתני' דקתני כל י"א בחזקת טהרה: **לומר.** שאם תראה בהם אינה מטמאה מעת לעת לפי שמסולקין דמיה: **הנדה.** כלומר אשה שרואה דם מטמאה מעת לעת בראיית תחלת נדותה: **והזבה ושומרת יום.** כלומר והרואה בתוך י"א בין שרואה ג' ימים דהויא זבה בין שרואה יום אחד דהויא שומרת יום מטמאה מעת לעת בראייה ראשונה: **היולדת.** שילא דם בפתיחת הקבר מטמאה מעת לעת בראייה ראשונה: **חייא בר רב הונא.** פי' אמתני' מהדר: **בתוך ימי זיבתה.** כגון ראתה ג' פעמים מט"ו לט"ו אין זה וסת לענין דיה שעתה או לענין שאם לא בדקה תהיה טמאה דמט"ו לט"ו הוו ימי זיבה וכן כל הימים משמלאו ז' ימי נדות עד י"ח דשלמי ימי זיבה בהדי נדות: **לא שמיע לי הא שמעתתא.** דרב יוסף תלמידו דרב יהודה שהוא תלמיד של רב ושמואל וחלה רב יוסף ונעקר תלמודו וכשהיה שומע מימרא דרב ושמואל ואינו נזכר לאותה שמועה מתמיה ולאו תלמידו של רב יהודה אני ולא אמר לי שמועה זו ואביי תלמידו מזכירו (נדרים דף מא.): **את אמרת ניהלן.** קודם חולייך: ה"ג **והא אמרת ניהלן.** על משנה זו אמרת לנו משמיה דאין אשה קובעת לה וסת בימי זיבה: **למודה.** רגילה: **יום ט"ו.** לקמן מפרש ליום ט"ו לטבילתה: **ושינתה.** לה וסת ליום כ' פעם אחת: **זה וזה אסורין.** אין צ"ל ט"ו שעבר שאסור שהרי כל היום המתינה שמא תראה דקי"ל [לקמן סג:] דחייב אדם לפרוש מאשתו סמוך לוסתה ואין צ"ל יום כ' שראתה בו שהרי נדה היא אלא ה"ק כשיחזור ויגיע ט"ו אסורה לשמש שהרי יום וסתה הוא ועדיין לא דילגתו אלא פעם אחת ואין וסת נעקר בפחות מג"פ וכשיגיע יום כ' לראייה של כ' אסורה לשמש שמא תקבע וסת מכ' לכ' שהרי שינתה פעם אחת ליום כ' וכן פעמים ליום כ' זה וזה אסורין יום ט"ו ויום כ' הכא אבל ג' פעמים ליום כ' הותר יום ט"ו ונאסר יום כ': **לא שנו.** דליום ט"ו הוי וסת קבוע דליבעי תלתא זימני למיעקריה: **אלא.** שהיתה רגילה לראות יום ט"ו לטבילתה לסוף ז' ימי נדה ורואה ליום ט"ו שהוא יום כ"ב לראייתה דכבר שלמו ימי זוב לסוף י"ח והרי ד' ימים שהגיעו ימים שראויה להיות בהם נדה: **מקבע לא קבעה.** בתוך ימי זיבה דתבעי ג' זימני למיעקריה דבחדא זימנא הוא דעקר לה ואם ישבה ולא בדקה טהורה: **מיחש מהו דניחוש לה.** אם היתה רגילה מט"ו לט"ו דהיינו תוך ימי זוב מי בעיא למיחש ולא תשמש ליום ט"ו קודם ראייה שמא תראה:

ואמר

לא צריכא (ג) לר"מ. ומועיל מה שהיא בחזקת טהרה שמותרת לשמש כל זמן שלא גירשה א"נ אינו חייב לגרשה עד שעברו י"א יום: **והיולדת** כולן מטמאות מעת לעת. אע"ג דמעוברת דיה שעתה היינו בשאר דם שרואה כשהיא מעוברת ולא בראיית דם לידה שרואה מחמת פתיחת הקבר וי"מ דהכא כרבי יוסי דבעי ג' עונות א"נ כגון שקודם כבר ראתה פעם אחת וקסבר דבשני מטמאה מעת לעת ולית ליה דיין שעתן כל ימי עיבורן ואשמעינן אע"ג דראייה שניה זו מחמת אונס לידה ראתה אפ"ה מטמא מעת לעת הקשה הר"ר יעקב מאורליינ"ש דהכא תני דזבה ושומרת יום מטמאה מעת לעת ואפ"ה מפרש רב יהודה לעיל דכל י"א יום אינה צריכה בדיקה ובפ"ק (לעיל דף יא.) אמרי' דאשה שיש לה וסת וד' נשים ואשה שעברו עליה ג' עונות דיין שעתן ותנא התם אע"פ שאמרו דיין שעתן צריכות להיות בודקות וי"ל דיש לה וסת איכא למימר כיון דאורח בזמנו בא צריכה בדיקה בשעת וסתה והנך נמי איכא למימר דצריכה בדיקה שלא תשתכח תורת בדיקה מהן בתולת דמים כשתראה ומעוברת ומניקה לכשיעברו ימי עיבורה ומניקותה לפי שהורגלו זמן מרובה בלא בדיקה וזקנה אע"ג דלא אתיא תו לידי בדיקה וליכא למיגזר בה מידי מ"מ גזר לה אטו אחריני אבל תוך י"א יום אינה צריכה בדיקה דזמן מועט הוא ולא תשתכח תורת בדיקה דלאחר י"א יום תבדוק וכן זמן מועט יש משבדקה: **רב** הונא בר חייא אמר שמואל לומר שאינה קובעת וסת בימי זיבתה. ולא מיבעיא בימי ספירת זיבה ממש דאינה קובעת אלא משמע דאפי' בימים הראוים לזיבה אע"ג דאינה זבה ומעיינה סתום אינה קובעת כגון שרואה פעם אחת תוך י"א יום ופליג ארבי יוחנן ור"ל דאמרי בסמוך אשה קובעת לה וסת תוך ימי זיבתה ממש דהיינו באמצע ספירת זיבתה דומיא דתוך ימי נדותה וכ"ש דקובעת בימים הראויים לזיבה וקי"ל כרבי יוחנן לגבי שמואל כדאמר פרק מי שהוציאוהו (עירובין דף מז:): **מקבע** לא קבעה ע"י ראייה זו. של תוך ימי זיבה לא קבעה וסתה שתצטרך לעוקרו על ידי שלש פעמים כאילו קבעה וסת בימי נדה אבל מהו שתחוש ע"י קביעות של ימי נדה לאסור פעם רביעי אפי' בא הוסת בימי זיבה והאי מייתי שפיר דחיישינן:

אלמא

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פ"ח מהל' איסורי ביאה הלי"ב ופ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הל"ה סמג לאוין קיא טוש"ע יו"ד סימן (קנו סעי' ד) [קפט סעיף ד]:

סג ב (מיי' שם) סמג שם טוש"ע שם סי' קפד סעיף ח:

סד ג עי' במיי' שם פ"ו הל' כא כב:

סה ד מיי' שם פ"ח הלכה יא:

סו ה מיי' פ"ג מהל' משכב ומושב הל"ד:

סז ו מיי' פ"ח מהל' איסורי ביאה הל"ט סמג לאוין קיא טור יו"ד סימן קפט:

סח ז מיי' שם הל"ח סמג שם טוש"ע יו"ד סי' קפט סעי' ג וסעי' יד:

◆

תוס' הרא"ש

לא צריכא לר' מאיר כו'. ותימה וכיון דצריך להוציא משום דילמא אתי לקלקולא בימי נדה מאי נפקא מינה דאחד עשר בחזקת טהרה וי"ל דנפקא מינה דמותרת לשמש כל זמן שלא גירשה. א"נ דלא אתי חיוב לגרשה עד שיעברו י"א יום: והיולדת כולן מטמאות מעת לעת. אע"ג דמעוברת דייה שעתה הכא שיצא דם לפתיחת הקבר שאני אי נמי כר' יוסי דבעי הפסקה ג' עונות א"נ כגון שראתה פעם אחת ולית ליה דדיין כל ימי עיבורן: לומר שאינה קובעת וסת בתוך ימי זיבתה. ה"פ דמתני' כל י"א יום בחזקת טהרה כלומר היא בחזקת שאינה רואה והיא מסולקת מדמים הילכך אפי' אירע שראתה ג' פעמים בתוך ימי זיבתה מקרה בעלמא הוא ולא הוי קביעות וסת: מיחש מהו דתיחוש ליה. פירש"י אם היתה למודה לראות מט"ו לט"ו מהו שתחוש לפרוש מבעלה כשיגיע זמן וסתה ופשיט ליה רב פפא מהא דאמרינן היכא דשינתה לכ"ז דכי הדרי אתו כ"ב קיימא בתוך ימי זיבתה וקתני זה וזה אסור וכי היכי דחוששת כשיגיע זמן וסתה בתוך ימי זיבתה לוסת שקבעה חוץ לימי זיבה ה"ה חוששת לוסת שקבעה בתוך ימי זיבתה. וניחא טפי לפרושי הכי מיקבע לא קבעה בימי זיבתה מיחש מהו שתחוש בתוך ימי זיבתה לוסת שקבעה חוץ לימי זיבתה מי אמרינן כי היכי דלא קבעי לה וסת בתוך ימי זיבתה משום שהיא מסולקת דמים. הכי נמי אינה צריכה לפרוש כשיגיע זמן וסתה בתוך ימי זיבתה:

מסורת הש"ס

(א) לעיל ט. [טז.], (ב) [לקמן עא. סוטה כ:], (ג) [לעיל יב:], (ד) [לקמן סח:], (ה) [בס"י הגי' חייא בר ר"ה וכ"ג רש"י], (ו) [לקמן סח:], (ז) [עירובין י. וש"נ], (ח) לקמן סג.:

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה במחבא וכו' כרכום. נ"ב משנה דכתובות דף כז והוא מלור: (ב) ד"ה והא מדקתני וכו' דפריך הכי קס"ד דהאי: (ג) תוס' ד"ה לא צריכא אלא לר"מ:

◆

מוסף רש"י

במחבא. מחמת פחד ליסטין ובולשת (לעיל טז. ובעי"ז ט.). **הרי זו טהורה.** אם בדקה אחרי כן ומצאתה טהורה ולא אמר אורח בזמנו בא (סוטה כ:).